

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Максим'як Т. Г.

аспірант кафедри філософії

*Навчально-науковий інститут філософії та соціальної політики
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

На сьогоднішній день соціальні мережі мають величезний вплив на формування громадської думки. Через алгоритми, що визначають, які новини користувач бачить першими, може відбуватися ненавмисне або навмисне спотворення інформаційного поля. Це створює «фільтровані бульбашки», де користувачі отримують лише ту інформацію, яка відповідає їхнім поглядам або інтересам. Це може призводити до поляризації суспільства. Не рідко в побутових розмовах можна почути вираз на кшталт «всі новини про це пишуть», хоча насправді «всі» у кожної людини свої і сформований на основі попередніх матеріалів на яких затримував свою увагу користувач, або ставив їй відмітку «подобається». Таким чином, поступово користувач сформував для себе рафіновану бульбашку однотипних новин котрі, будуть лише підтверджувати власні погляди користувача. Якщо шукати і вполювати публікації про пласку планету, то алгоритм соціальної мережі буде видавати все більше і більше матеріалів, котрі підтверджують гіпотезу пласкої Землі.

Кожна соціальна мережа зацікавлена затримати користувача в своїх тенетах на як умога довший час, тому вони починають «догоджати» користувачу, надаючи інформацію яка буде підтверджувати його погляди на світ, щоб він себе почував правим. Надаючи матеріали котрі будуть протирічити переконанням користувача, алгоритми збільшує ризик «поганого досвіду» користувача. Простіше кажучи, йому не сподобається прочитане і він захоче перейти на іншу соціальну платформу в пошуках «кращих» новина. В реальності не кращих, а ті які більше подобаються користувачу.

Враховуючи, що кожен користувач соціальних мереж, по суті, виступає в ролі мас медіа різного масштабу, будь це двоє «друзів» на сторінці чи тисяча, він продовжує транслювати і розширювати свою бульбашку. Тому виходить дивна ситуація, що людині яка приходить в соціальні мережі за розвагами, потрібно також зберігати відчуття пильності того, що вона транслює, адже це має безпосередній вплив на

інших користувачів, свідомо чи підсвідомо. Тому інформаційна гігієна в Україні в умовах війни це один з важливих пріоритетів, вплинути на який здатна тільки кожна людина самотужки, усвідомивши свою роль і причетність до спільної боротьби проти ворога. Відповідальне споживання інформації є відповідальністю кожної особистості і якщо віддатись повністю на волю алгоритмів, то з активного учасника легко перетворитись в пасивного споживача і рупора чужих ідей, висновків та намірів.

Соціальні мережі, це частина сучасного світу в тому числі і політичного. Заяви політиків в соціальних мережах хоч і не мають юридичного статусу, проте цілком реально впливають на ситуацію в світі. Заяви політиків у соціальних мережах мають потужний вплив на формування громадської думки. Через охоплення широкої аудиторії, такі заяви можуть миттєво поширюватися, викликаючи обговорення та реакції. Відповідно, пости використовуються як агрегат збору прихильників, які в тому числі, своєю активністю під цими постами допомагають його розповсюдженню, навіть якщо не мають цього на меті.

Тому окрім інформаційної гігієни людині варто приділити час для вивчення загальних принципів роботи соціальних мереж, щоб випадково не стати агентом впливу проти своєї волі.

Література

1. Гончаренко К. С. Бутафорність трендів та відсутність глобальних перспектив розгубленої сучасності. *Наукові записки. Серія «Філософія. Культурологія»*. 2020. С. 386.
2. Levy S. Facebook: The Inside Story. Penguin Publishing, 2021. P. 592.
3. Frier S. No Filter: The Inside Story of Instagram. Random House, 2021. P. 352.